

Zygmunt Konieczny

Kompozytor muzyki teatralnej i filmowej, twórca polskiej piosenki literackiej. Jego twórczość to zjawisko wyjątkowe. W filmie, w teatrze, na estradzie i w filharmonii mówi własnym, oryginalnym językiem muzycznym.

Zygmunt Konieczny debiutował w kabarecie literackim „Piwnica pod Baranami”. Komponował muzykę do tekstów wybitnych poetów. Stworzył oryginalny styl piosenki, w której muzyka interpretuje poetycki tekst, wydobywa znaczenia, stwarza emocje. Nazywany jest „wesołym kompozytorem smutnych piosenek”. Jego utwory były wykonywane przez wielu wykonawców, z których najbardziej znana jest Ewa Demarczyk.

Od początku swej drogi twórczej współpracuje z teatrem. Napisał muzykę do kilkudziesięciu spektakli. Jego muzyka stanowi integralną część przedstawienia, współtworzy inscenizację teatralną, a niekiedy odgrywa wręcz dominującą rolę. Do jego najgłośniejszych kompozycji teatralnych należą: „Dziady” i „Wyzwolenie” w reżyserii K. Swinarskiego, „Biesy” i „Noc listopadowa” A. Wajdy, „Wiśniowy sad” w reżyserii J. Jarockiego, „Mistrz i Małgorzata” i „Wniebowstąpienie” w reżyserii M. Englerta, „Opis obyczajów” w reżyserii M. Grabowskiego, „Sztukmistrz z Lublina” w reżyserii J. Szurmieja.

Zygmunt Konieczny jest twórcą muzyki do ponad stu filmów fabularnych, telewizyjnych i krótkometrażowych. Współpracował z takimi reżyserami, jak: A. Krauze, A. Wajda, W. Marczewski, A. Barański, S. Różewicz, J.J. Kolski, M. Mészáros.

W ostatnich latach kompozytor tworzy dłuższe formy muzyczne. Wymienić należy w tym kontekście takie dzieła, jak: „Powstanie warszawskie” i „Serce moje

gram” do utworów S. Wyspiańskiego oraz „Litania polska” do wierszy ks. J. Twardowskiego. Ostatnio tworzy też utwory symfoniczne: koncert fortepianowy, koncert na viola da gamba, koncert na obój.

Kompozytor jest laureatem licznych nagród artystycznych. Wśród nich należy wymienić: Nagrodę Specjalną na Festiwalu w Opolu (1963), nagrodę na Festiwalu w Sopocie (1964), I Nagrodę na Ogólnopolskim Festiwalu Teatralnym w Kaliszu (1976), I Nagrodę Ogólnopolskim Festiwalu Teatralnym w Opolu (1977), I Nagrodę na Ogólnopolskim Festiwalu Twórczości Telewizyjnej w Olsztynie (1977), dwukrotnie zdobytą I Nagrodę na XXV Ogólnopolskim Festiwalu Filmów Krótkometrażowych w Krakowie (1971, 1984), I Nagrodę na Festiwalu Filmowym w Budapeszcie (1990), trzykrotnie zdobyte Złote Lwy na Ogólnopolskim Festiwalu Filmów Fabularnych (1989, 1990, 2003), I Nagrodę na Festiwalu Filmowym w Mińsku (1996), Nagrodę Akademii Fonograficznej „Fryderyki” (2001), Nagrodę Indywidualną na II Krajowym Festiwalu Teatru Polskiego Radia i Telewizji „Dwa Teatry” w Sopocie (2002), Nagrodę Georgesa Delerue’a na Flanders International Film Festival Gandawa w Belgii (2003), trzykrotnie zdobytą Polską Nagrodę Filmową Orzeł Polski (1999, 2004, 2007), Nagrodę na XIV Międzynarodowym Festiwalu Gombrowiczowskim w Radomiu (2020).

Zygmunt Konieczny jest laureatem wielu odznaczeń państwowych. Wśród nich są: Nagroda Miasta Krakowa w Dziedzinie Upowszechniania Kultury (1974), Nagroda Pierwszego Stopnia za Twórczość Kompozytorską Polskiego Radia i Telewizji (1978), Złoty Krzyż Zasługi (1979), I Nagroda Ministra Kultury i Sztuki (1991), Nagroda Wojewody Krakowskiego (1996), Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski (1998), Złoty Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” (2005), Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski (2012).

